

Hvordan kan økonomisk forskning bidra til å løse klima- og miljøutfordringer?

Diskusjonsseminar Frischsenteret 21. mars 2024

Guro Ringlund, seksjonsleder miljøøkonomiseksjonen

Bredden i Miljødirektoratets ansvarsområder

Foto: Kim Abel / Naturarkivet

klima

Foto: Bård Bredesen / Naturarkivet

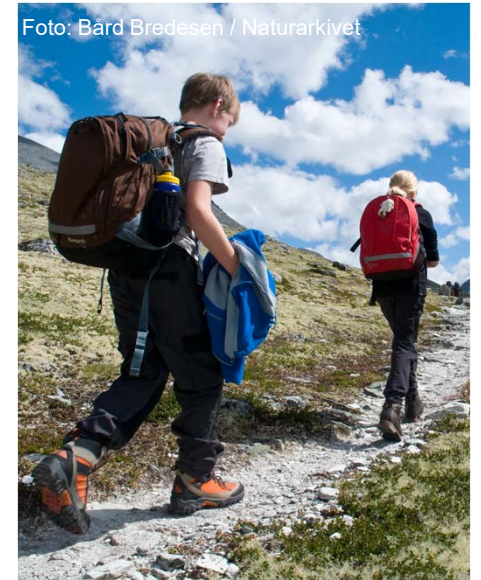
naturmangfold

Foto: Bård Bredesen / Naturarkivet

forurensning

Foto: Bård Bredesen / Naturarkivet

friluftsliv

Miljødirektoratets prioriterte kunnskapsbehov

• Verdsetting

- Miljøverdier: Teste/ta i bruk metoder for verdsetting av naturmangfold, friluftsliv
- Effekter av eksponering luftforurensing, støy, kjemikalier

• Effekter av ulike tiltak og virkemidler klima

• Samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendringer og klimatilpasningstiltak

• Grunnlag for avveininger mellom klima, naturmangfold og areal

• Virkemidler for å nå klima- og miljømål

Miljødirektoratets prioriterte kunnskapsbehov

Her får du en detaljert beskrivelse av konkrete kunnskapsbehov, som er prioritert i [Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi for 2021-2024](#) (pdf).

Målgruppe for denne oversikten er forskningsmiljøer, forvaltning og andre aktører som bidrar i forskning eller finansiering, og som trenger detaljert oversikt over hvor Miljødirektoratet har størst behov for ny kunnskap. Oversikten oppdateres jevnlig.

X samfunnsøkonomi

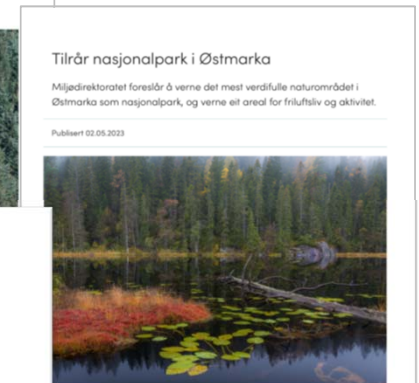
Hovedøkosystem Resultatområde KLDs prioriterte kunnskapsbehov

21 kunnskapsbehov

Kunnskapsbehov	Hovedøkosystem	Resultatområde
Kunnskap som grunnlag for samfunnsøkonomiske vurderinger av helse- og miljøskadelige stoffer		4. Forurensning
Samfunnsøkonomiske konsekvenser av klimaendringer og klimatilpasningstiltak		5. Klima
Friluftslivets posisjon i samfunnsutviklingen		3. Friluftsliv
Verdsetting av effekter av ulike eksponeringer (luftforurensning, støy og kjemikalier) på helse, miljø og materialer		4. Forurensning
Giffri sirkulær økonomi og miljøgifter i plast		4. Forurensning
Nytte, kostnader og miljøkonsekvenser ved omstilling til en sirkulær økonomi		1. Naturmangfold, 4. Forurensning, 5. Klima
Årsak og effekter av eutrofiering i ferskvann og kystsoner	Elver og innsjøer, Hav og kyst	1. Naturmangfold, 4. Forurensning
Verdsetting av miljøverdier	Alle	1. Naturmangfold, 2. Kulturminner og kulturmiljø, 3. Friluftsliv
Innførsel, spredningsveier og bekjempelse av fremmede organismer og metodikk for tidlig oppdagelse og varsling	Alle	1. Naturmangfold, 6. Polarområdene
Kunnskap om hvordan jordbruksystemer og virkemiddelbruk internasjonalt/i europeisk sammenheng ivaretar naturmangfold og økosystemtjenester	Kulturlandskap og åpent lavland	1. Naturmangfold
Finne virkemidler for å nå klima og miljømål	Alle	1. Naturmangfold, 4. Forurensning, 5. Klima, 6. Polarområdene
Transportmidelskifte og redusert transportbehov		5. Klima
Endring av gruppeatferd og systemendringer		5. Klima
Samspilleeffekter mellom virkemidler	Ikke relevant	5. Klima
Bærekraftig skogforvaltning med tanke på naturmangfold, klima og klimatilpasning	Skog	1. Naturmangfold, 3. Friluftsliv, 5. Klima
Verdsetting av reisetid		4. Forurensning, 5. Klima
Betydningen av organisert friluftsliv for barn og unge i hverdag og fritid		3. Friluftsliv
Kommunenes arbeid som virkemiddel for lavutslippssamfunnet		5. Klima

Type saker

- Anvendelse av eksisterende virkemidler
 - F.eks. tilrådninger vern – vurdering av virkninger
- Vurdering av nye virkemidler
 - Forbud nedbygging av myr
 - Forbud fossil fyring industrien
 - Avgift nedbygging areal

Hva er viktig i våre vurderinger og analyser?

- Belyse bredden av konsekvenser – samfunnsøkonomiske effekter av
 - Miljøvirkninger
 - Virkninger for næringsliv
 - Virkninger for husholdninger
 - Andre samfunnsinteresser
- Og vurdere disse virkningene mot hverandre

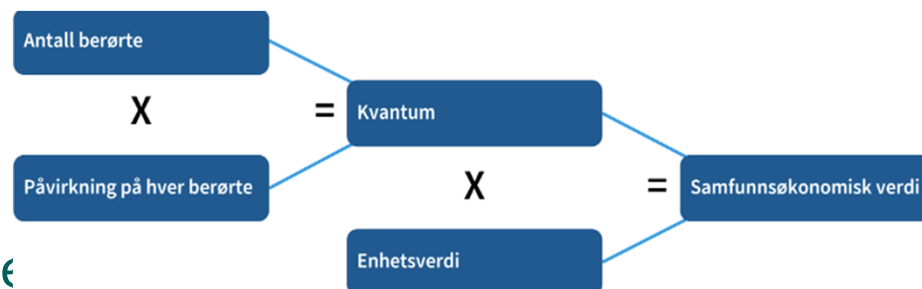

Foto: Bjørn Rangbru

Samfunnsøkonomisk utviklingsarbeid i Miljødirektoratet

- Framstilling av ikke-prissatte virkninger (hvordan få med ikke-bruksverdiene?)
- Sammenstilling og avveining prissatte og ikke-prissatte
- Mer enhetlig prissetting
- Startet opp nettverk miljøøkonomi for forvaltningen

Hva trenger vi mer kunnskap om?

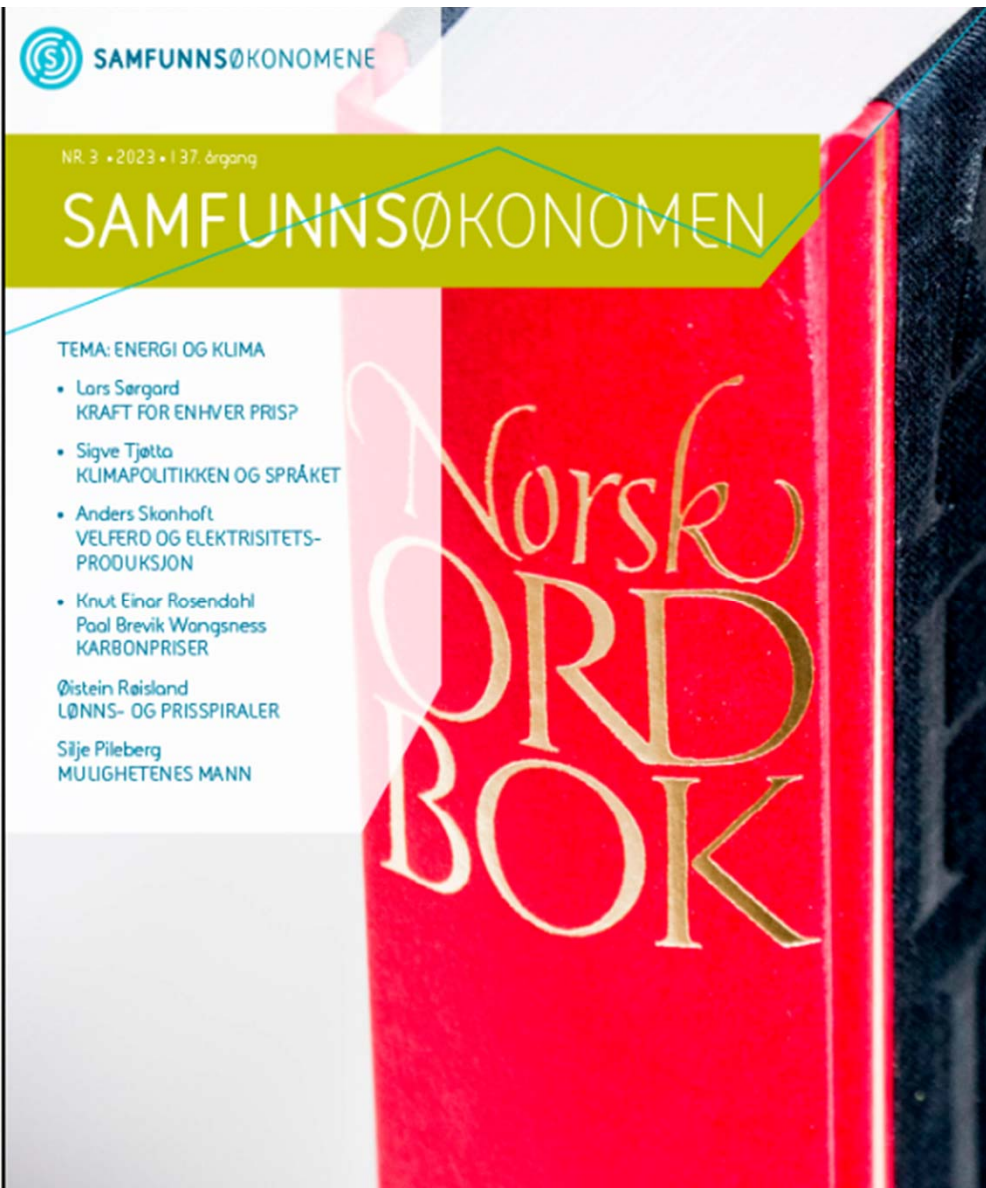
Hvordan virker virkemidler i praksis

- Empiriske analyser
- Evalueringer
- Atferdsendringer

Sammenhenger klima, natur, areal, forurensning

- Verdsette og avveie mellom ulike miljøvirkninger
- Effektiv virkemiddelbruk på areal- og natursiden
- Samvirke med eksisterende virkemidler

Hva er viktig for at vi skal ta forskningen i bruk?

- Tilgjengeliggjøring av forskning og formidling til forvaltningen
- (Mer) dialog

Faksimile fra Samfunnsokonomene.no

Takk!

Kontakt: gri@miljodir.no

